

Declarația Mișcării „CONSTRUIM ÎNCREDERE”

Parlamentul nu este un conveier de legi, iar integrarea europeană nu este un exercițiu de bifare

Mișcarea „Construim Încredere” își exprimă îngrijorarea față de practica examinării și adoptării accelerate a unui număr foarte mare de proiecte legislative, inclusiv în cadrul ședințelor extraordinare ale Parlamentului.

Un Parlament eficient nu este acela care votează cele mai multe legi într-o singură zi, ci acela care adoptă legi clare, fundamentate, aplicabile și durabile.

Atunci când zeci de proiecte sunt introduse pe aceeași ordine de zi, iar timpul rezervat prezentării, întrebărilor, dezbaterilor și examinării amendamentelor este redus la minimum, procesul parlamentar riscă să se transforme într-un simplu conveier legislativ. Proiectele sunt votate, indicatorii sunt raportați, iar ulterior întreaga societate este chemată să suporte consecințele „boroboațelor” legislative.

Discuțiile generate de legea cetățeniei, precum și de unele prevederi ale proiectului de reformă fiscală — inclusiv cele referitoare la moșteniri și la obligațiile fiscale ale nerezidenților — demonstrează cât de importante sunt analiza impactului, claritatea normelor și verificarea modului în care acestea vor putea fi aplicate în practică.

Nu este suficient ca, după apariția problemelor, autoritățile să recunoască existența unor scăpări și să promită corectarea lor. Cetățenii, mediul de afaceri și instituțiile publice nu trebuie transformați în participanți involuntari la experimente legislative.

Această abordare este cu atât mai periculoasă în procesul de integrare europeană.

Republica Moldova are obligația de a-și armoniza legislația cu acquis-ul Uniunii Europene. Dar integrarea europeană nu trebuie redusă la o competiție administrativă în care raportăm câte directive și regulamente am transpus și câte căsuțe am bifat.

Transpus nu înseamnă automat pregătit pentru aplicare.

O normă europeană trebuie analizată în raport cu realitățile Republicii Moldova, cu capacitatea instituțiilor, cu resursele financiare și umane disponibile, cu nivelul de pregătire al autorităților și cu efectele pe care le va produce asupra cetățenilor și economiei.

Transpunerea făcută în grabă, fără evaluarea capacității de implementare, poate genera blocaje administrative, costuri nejustificate, interpretări contradictorii, obligații imposibil de respectat și suprareglementare. În loc să obținem instituții mai eficiente și servicii mai bune, riscăm să construim

proceduri și mai complicate, să împovăram cetățenii și întreprinderile și să compromitem chiar obiectivele reformei.

Integrarea europeană nu înseamnă copiere mecanică. Înseamnă preluarea unor principii și standarde și transformarea lor în soluții funcționale, proporționale și fezabile pentru Republica Moldova.

De aceea, solicităm Parlamentului și Guvernului:

să asigure timp real pentru examinarea proiectelor cu impact major;

să publice din timp proiectele, amendamentele, avizele și sintezele consultărilor;

să nu promoveze legi înainte de recepționarea și examinarea opiniilor instituțiilor competente, inclusiv a celor europene, atunci când asemenea opinii au fost solicitate;

să prezinte pentru fiecare reformă importantă o evaluare credibilă a impactului și un plan concret de implementare;

să verifice dacă instituțiile responsabile dispun de personal, competențe, sisteme informatice și resurse financiare pentru aplicarea noilor obligații;

să prevadă perioade de tranziție, mecanisme de testare și evaluări ulterioare, astfel încât deficiențele să fie corectate înainte de a produce prejudicii;

să renunțe la practica reparării repetate a legilor adoptate în grabă.

Majoritatea parlamentară are suficiente voturi pentru a adopta un proiect. Dar voturile nu pot înlocui argumentele, analiza și responsabilitatea.

Nu orice lege adoptată repede este o reformă. Nu orice normă declarată „europeană” produce automat efecte europene.

Republica Moldova are nevoie de mai puține improvizații legislative și de mai multă calitate, predictibilitate și responsabilitate publică.

Europa nu ne cere să votăm la conveier. Europa ne cere să construim instituții capabile să aplice legea, să protejeze drepturile oamenilor și să ofere rezultate.

Iar aceasta nu se demonstrează prin numărul de căsuțe bifate, ci prin calitatea vieții cetățenilor după ce legea intră în vigoare.

Mișcarea Civică „Construim Încredere”